

มหาวิทยาลัยมหิดล
สถาบันวิจัยประชากรและสังคม

การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 16
ประชากรและสังคม 2565

มิติเพศ: ในสถานการณ์โควิด

โควิด-19: การฟื้นตัว และโอกาสของประชากรและสังคม

COVID-19: Resilience and Opportunity Population and Society

วันศุกร์ที่ 1 กรกฎาคม 2565

ผศ.ดร. ดุสิตา พึ่งสำราญ
ว่าที่ร้อยตรี นิพนธ์ ดาราวุฒิมาประกรณ์
ณภัทร ครุฑไทย
พงษ์ศักดิ์ สกุลทักษิณ

- ปรากฏการณ์ทางสังคม
- การเรียนรู้จากงานวิจัย
- โอกาส: ของใครบ้าง

กฎหมาย รับรองอัตลักษณ์ทางเพศ "บุคคลข้ามเพศ"

ปัจจุบัน ในประเทศไทย ไม่มีช่องทางให้บุคคลข้ามเพศ
สามารถร้องขอเอกสารตามกฎหมาย ที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์ทาง
เพศของตนได้

การขาดการรับรองอัตลักษณ์ทางเพศตามกฎหมายในประเทศไทย
ส่งผลกระทบต่อศักยภาพของบุคคลข้ามเพศ

SPECTRUM บัตรประจำตัวประชาชน Thai National ID Card
เลขประจำตัวประชาชน Identification Number 9 9999 99999 99 9
ชื่อยศและชื่อสกุล
เกิดวันที่ 4 ส.ค. 2563 Date of Birth 4 Aug. 2020
ที่อยู่ 99999 แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร
4 ส.ค. 4 ส.ค. 4 ส.ค. (สิทธิ ค่าเพิ่ม) สำนักงานออกบัตร

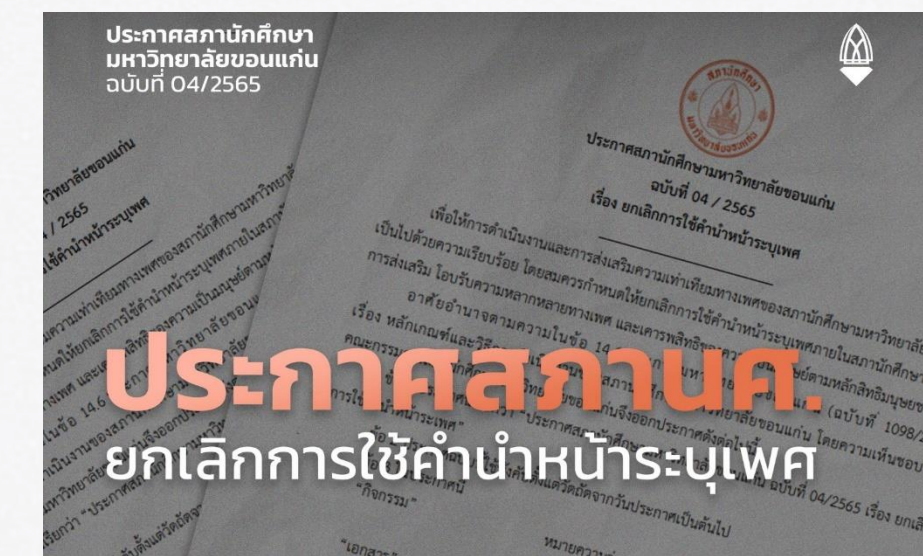
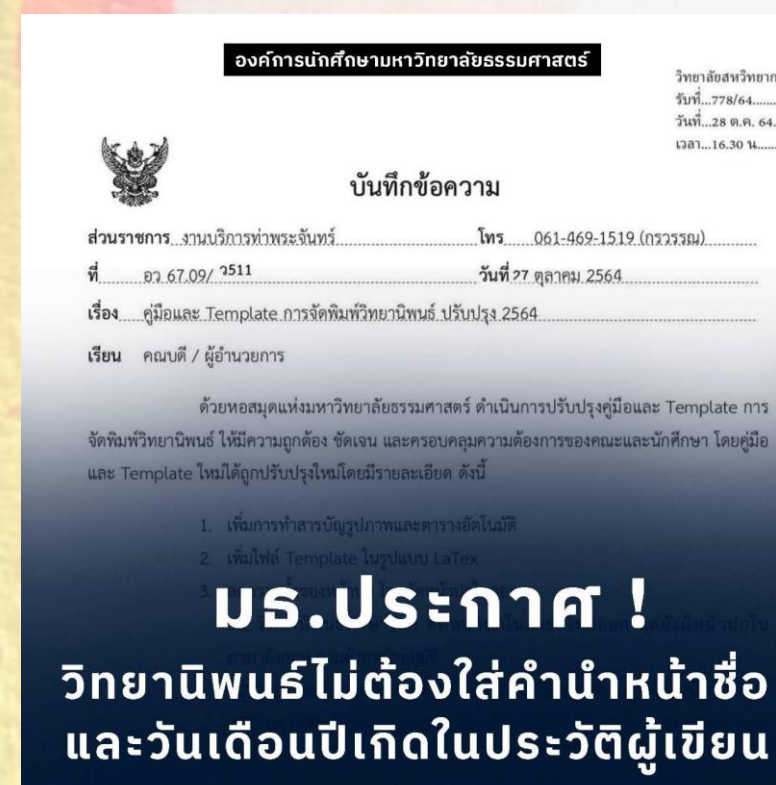
Good Happenning
เวทีเสวนาขับเคลื่อน
กฎหมายการรับรองเพศ
SOCWORK TU

**คำแนะนำชื่อ
จำเป็นต้องมีไหม?**
เสวนา 'Gender Recognition' ล่าสุดในไทย
สามารถเลือกตามใจ หรือสุดท้ายมันไม่จำเป็นต้องมี?

ยกเลิกการใช้คำนำหน้าชื่อ

คำนำหน้าชื่อ: สิ่งที่แบ่งแยกเพศ

การยกเลิกคำนำหน้าชื่อ ทำให้เกิดความ
เท่าเทียมทางเพศ และเคารพสิทธิของ
ความเป็นมนุษย์ตามหลักสิทธิมนุษยชน

การแต่งกายตามเพศสภาพ

“หลักการยกย่องการรื้อฟื้นการใช้กฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ ในประเด็นวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ (Yogyakarta Principles)” ซึ่งวางหลักการห้ามมิให้เลือกปฏิบัติต่อบุคคล เพราะเหตุแห่งวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศในการเข้าถึงและได้รับประโยชน์ด้านการศึกษา

ประเทศไทยได้รับรองหลักการห้ามเลือกปฏิบัติเพราะเหตุแห่งวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศในการเข้าถึงและได้รับประโยชน์ด้านการศึกษาในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 โดยรับรองการใช้สิทธิแต่งกายตามเพศสภาพของบุคคลในสถานการศึกษาถือเป็นส่วนหนึ่งของการใช้สิทธิในการกำหนดอัตลักษณ์ทางเพศ

การแต่งงานของเพศเดียวกัน

“สมรสเท่าเทียม” เป็นการเคลื่อนไหวทางสังคม เพื่อสนับสนุนสิทธิความเท่าเทียมทางเพศของกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศที่ถูกพูดถึงและเป็นที่ถกเถียงในช่วงปีที่ผ่านมา จนเกิดแฮชแท็ก #สมรสเท่าเทียม ขึ้นเทรนด์อันดับ 1 บนโซเชียลมีเดียหลายครั้ง นำไปสู่การลงชื่อเรียกร้องให้มีการร่าง พ.ร.บ.สมรสเท่าเทียม เพื่อผลักดันเป็นกฎหมายต่อไป

ผู้มีความหลากหลายทางเพศ

LGBTIQAN+

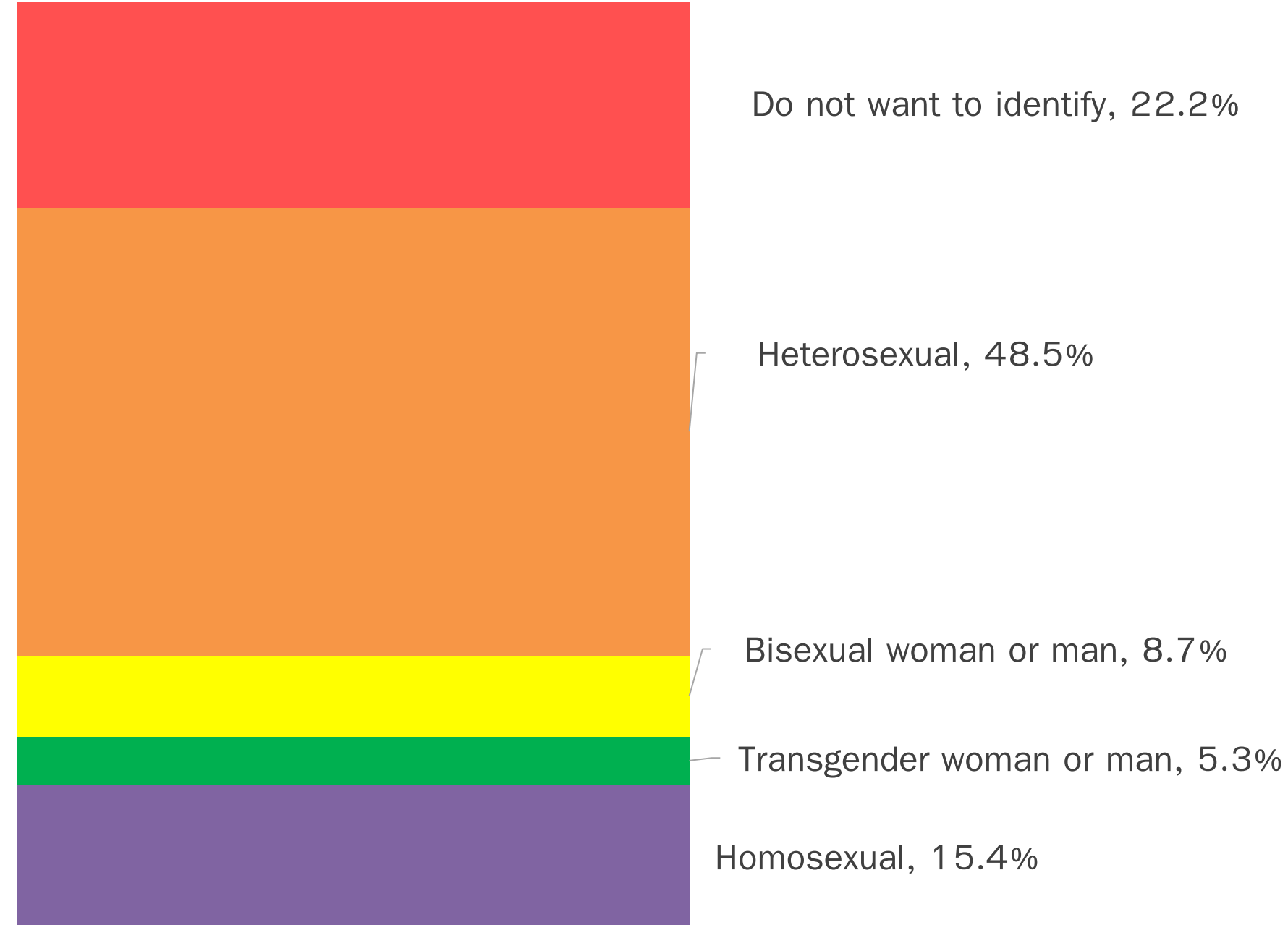
คือ ใคร

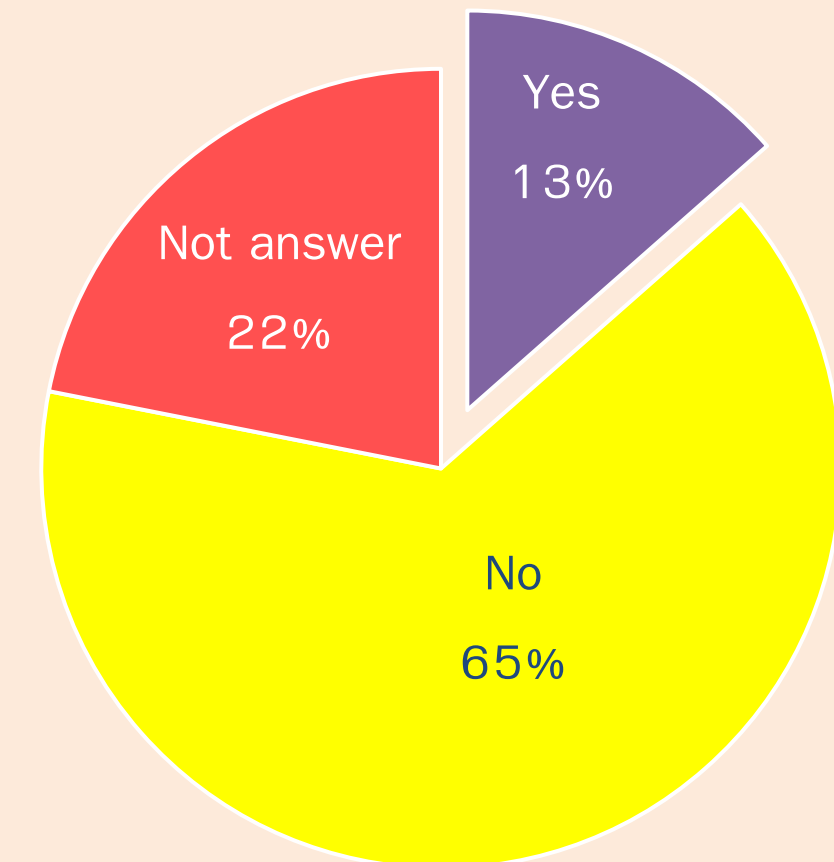
1. การสำรวจผลกระทบทางสังคมและเศรษฐกิจต่อเยาวชนภายใต้สถานการณ์โควิด 19 ในประเทศไทย
(เมษายน-กรกฎาคม 2563)
2. การสำรวจออนไลน์เกี่ยวกับประเด็นความรอบรู้ด้านสุขภาพในกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศ
(กันยายน - ตุลาคม 2563)
3. การศึกษาอัตลักษณ์และรูปแบบของความหลากหลายทางเพศ พฤติกรรมด้านสุขภาพ พฤติกรรมทางเพศ และความต้องการบริการสุขภาพของผู้มีความหลากหลายทางเพศ
(กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2565)

SEXUAL ORIENTATION (N=817)

Live with or be in relationships with LGBT partners during the COVID19 lockdown (N=823)

**สำรวจผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19 ที่มีต่อสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ของเยาวชน
อายุ 15-30 ปี
(เก็บข้อมูลช่วงเดือนเมษายน-กรกฎาคม 2563)**

หญิงรักหญิง
6%

เลสเบี้ยน
1%

ทอม
13%

ดี้
4%

เกย์
55%

สาวประเภทสอง
13%

ไบเซ็กชวล
6%

Queer &
Non-Binary
2%

สำรวจออนไลน์เกี่ยวกับประเด็นความรอบรู้ด้านสุขภาพ

ในกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศ (เก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 3 กันยายน – 4 ตุลาคม 2563)

การศึกษาอัตลักษณ์และรูปแบบของความหลากหลายทางเพศ พฤติกรรมด้านสุขภาพ พฤติกรรมทางเพศ และความต้องการบริการสุขภาพของผู้มีความหลากหลายทางเพศ
(เก็บข้อมูลในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงมีนาคม 2565)

มิติเพศ

อัตลักษณ์

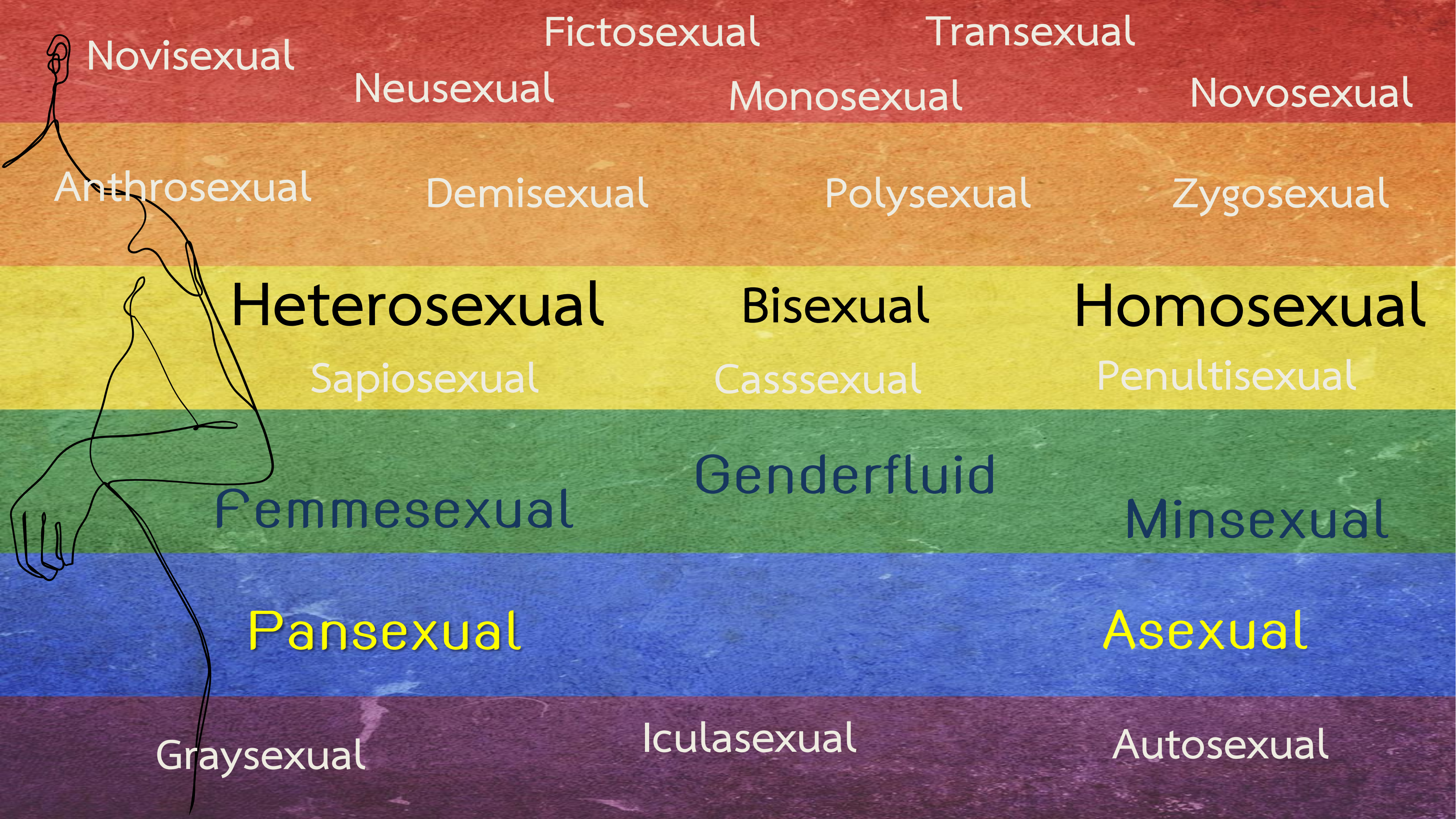
เพศกำเนิด

สรีระ

รสนิยม

ความเลื่อมใส

Novisexual

Fictosexual

Transsexual

Neusexual

Monosexual

Novosexual

Anthrosexual

Demisexual

Polysexual

Zygosexual

Heterosexual

Bisexual

Homosexual

Sapiosexual

Cassexual

Penultisexual

Femmesexual

Genderfluid

Minsexual

Pansexual

Asexual

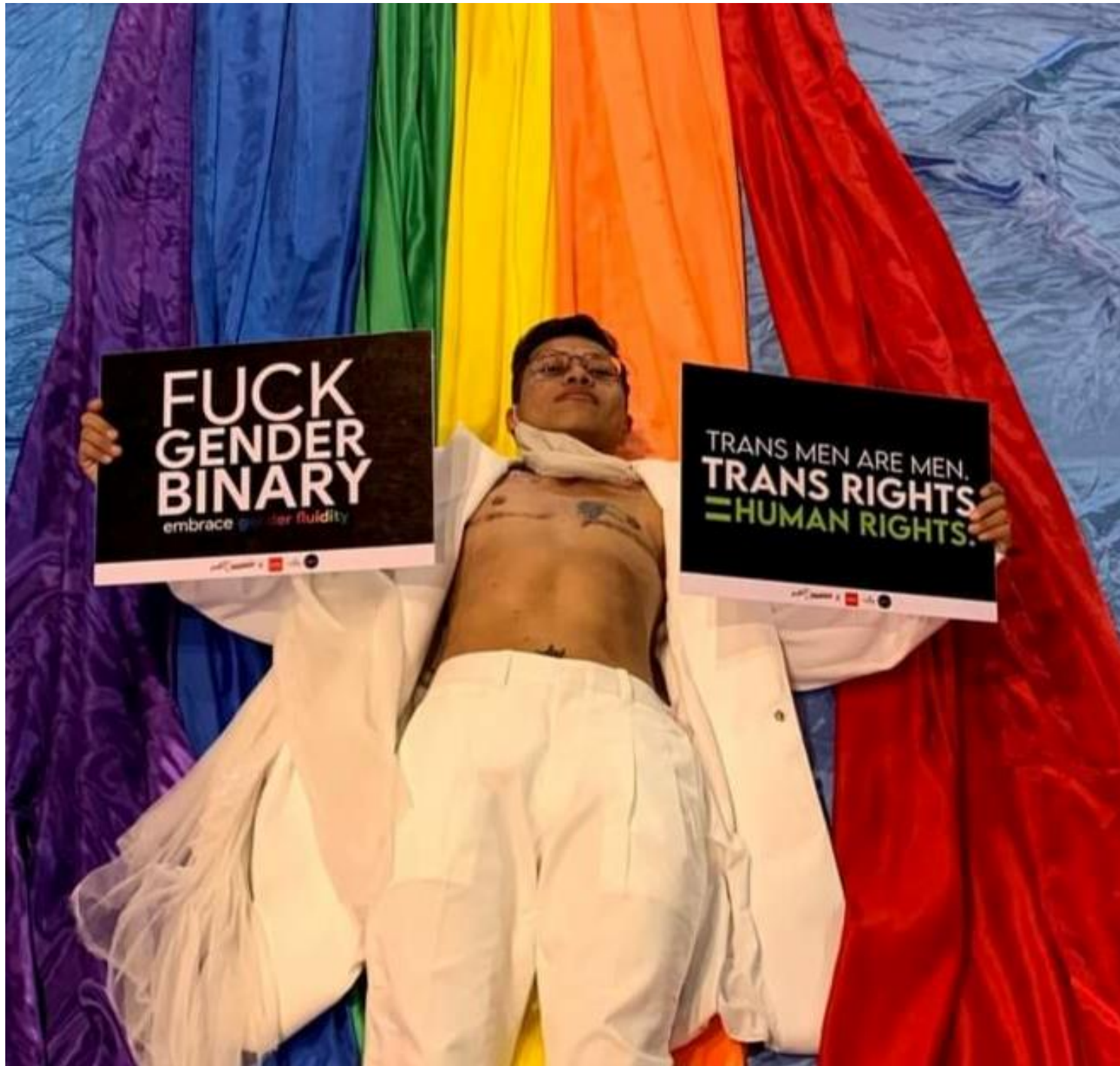
Graysexual

Iculasexual

Autosexual

#Trans #Transgender #Transman

Trans Is Spectrum

The **MOMENTUM**

COVID-19 REPORT **LIFE** LIFESTYLE **PEOPLE** CULTURE VIDEO THOUGHT

5
MIN.
READ

เพราะผมไม่ใช่เธอ!คุยกับทรานส์แมน ‘ผู้ชาย’ ที่มีคำนำหน้าว่า ‘นางสาว’

PEOPLE
OCT 8, 2016

IN FOCUS

- ทรานส์แมนต่างกับทอมตรงที่อยากมีรูปร่างเหมือนผู้ชาย ด้วยการฉีดฮอร์โมนเทสโทสเตอโรนและอยากแปลงเพศ
- 2 เดือน คือระยะเวลาการฉีดฮอร์โมนเพศชายที่จะทำให้ร่างกายค่อยๆ เปลี่ยนเป็นผู้ชาย เสียงห้าว มีหนวด ขนขึ้นครึ้ม
- สังคมยังคงปิดกั้นโอกาสการทำงานของทรานส์แมน เพราะคำนำหน้าชื่อ น.ส.
- การเคารพในสิ่งที่ เป็น คือหัวใจของความเป็นมนุษย์ที่จะแก้ไขปัญหาที่ LGBT ต้องเผชิญ

#Nonbinary

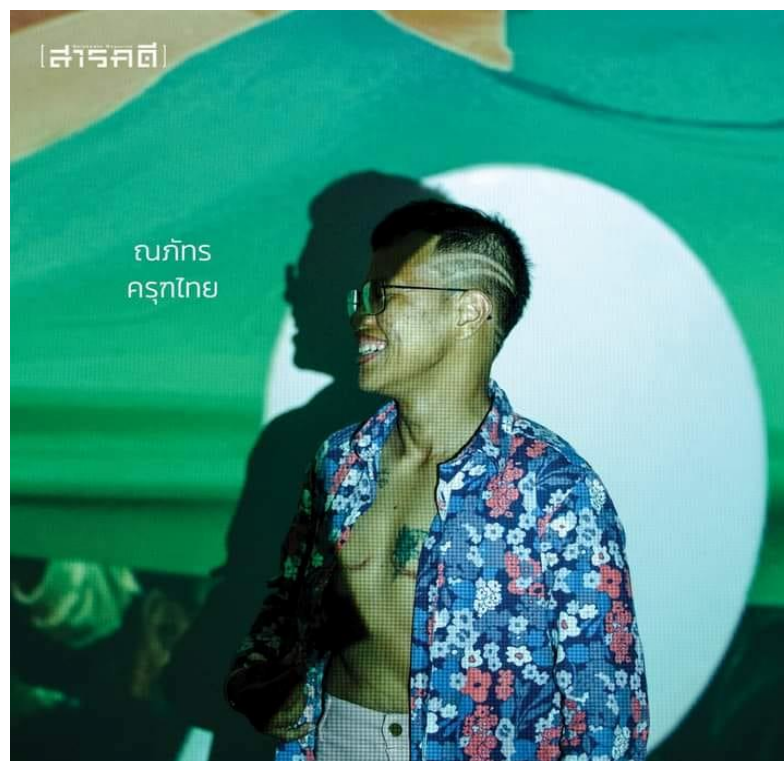
แถลงการณ์ก่อตั้งคณะนอน
ไบนารีฯ เพื่อขับเคลื่อนให้ กม. ไทย
รับรอง Gender X และสร้างความ
เข้าใจให้ไร้การตีตราเรื่องเพศ

July 14, 2020

วันนี้ (14 ก.ค.) เป็นวันสากลของกลุ่มบุคคลที่เป็น
‘นอนไบนารี’ (International Non-Binary
People's Day...

#โอกาส

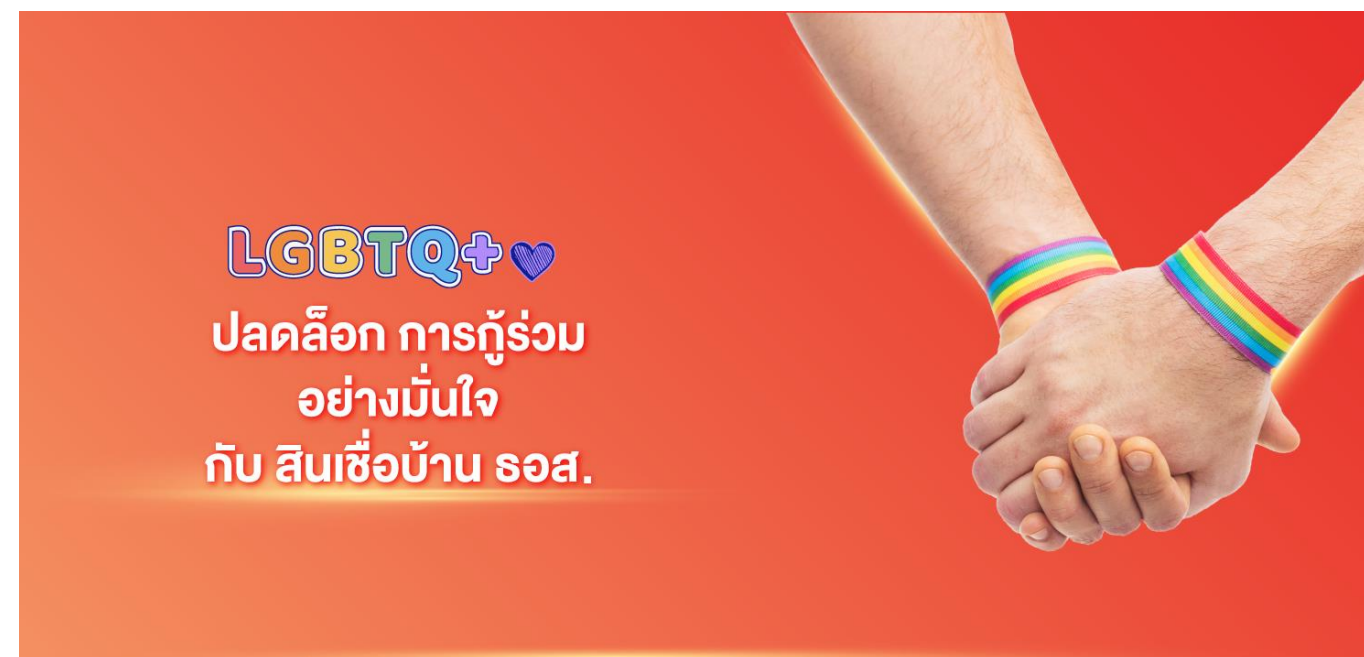
- การทำความเข้าใจ เรียนรู้ ยอมรับ และแสดงตัวตน
- การเรียนรู้ความหลากหลายทางเพศผ่านช่องทางหลากหลาย
- การขับเคลื่อนทางสังคมให้เกิดความเท่าเทียมทางเพศและการคุ้มครองสิทธิ

Credit รูป:
Facebook จิม เจอนี่ jim's journey

#โอกาส

- การเงินการธนาคาร การกู้ยืม
- ประกันชีวิต
- บริการสุขภาพ
- การตลาด สินค้าและบริการอื่นๆ

ผู้บริโภคที่ไม่ใช่
Niche Market อีกต่อไป

<https://www.brandbuffet.in.th/2018/03/brands-can-better-engage-the-5-trillion-lgbtq/>

มิติ ในเรื่องเพศเป็นแนวคิดที่ซับซ้อน

การขาดความแม่นยำในการศึกษาและความเข้าใจรวมถึงการยอมรับข้อเท็จจริงในลักษณะของความหลากหลายทางเพศของประชากร อาจเป็นอุปสรรคในการกำหนดกฎหมาย นโยบาย บริการและการคุ้มครองทางสังคมที่สอดคล้องเหมาะสม

การศึกษาวิจัยทางด้านประชากรและสังคม ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาในประเด็นใดก็ตาม ควรมีความละเอียดอ่อนและเพิ่มความเข้าใจในการวัดหรือเก็บข้อมูลเกี่ยวกับ “เพศ” ของกลุ่มตัวอย่างโดยสะท้อนมิติที่สำคัญต่างๆ เหล่านี้